

przystało na geografa. Zostały omówione pielgrzymki w chrześcijaństwie, islamie, buddyzmie, hinduizmie, judaizmie i innych religiach. Do najważniejszych centrów pątniczych w chrześcijaństwie należy w Europie, obok Watykanu (Rzymu), Częstochowa-Jasna Góra, Lourdes i Fatima. Niewątpliwie ożywienie migracji pielgrzymkowych we współczesnym świecie nastąpiło na skutek licznych podróży pielgrzymich Jana Pawła II. Na podstawie obserwacji kierunków migracji wynikających z motywów religijnych i rozmieszczenia ośrodków docelowych tych wędrówek Autor wyodrębnił na świecie 11 wyraźnie zaznaczających się głównych makroregionów pielgrzymkowych. Makroregion Europa obejmuje takie ośrodki, jak: Rzym, Lourdes, Częstochowa, Monserrat, Santiago de Compostela, Fatima, Knock, Mariazell, Altötting, Asyż, Niepokalanów, Padwa, Kalwaria Zebrzydowska, Einsiedeln, Góra Athos, Zagorsk. Liczne wykresy i mapy, w technice grafiki białoczarnej, ilustrują omawiane kwestie. Praca użyteczna i pouczająca dla duszpasterzy i liturgistów, może pełnić rolę informatora na temat pielgrzymek i turystyki religijnej w świecie.

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

Polskie śpiewy religijne społeczności katolickich. Studia i materiały, t. I, pod red. B. Bartkowskiego, przy współpracy K. Mrowca i J. Stęszewskiego (TN KUL, Źródła i monografie 117), Lublin 1990, ss. 400.

Instytut Muzykologii Kościelnej KUL rozpoczął w r. 1970 żmudną pracę zbierania pieśni religijnych w Polsce, śpiewanych przy różnorodnych religijnych okazjach (kościół, obrzędy pogrzebowe, kolędowe, wesela). W rezultacie 13-letniej pracy inwentaryzacyjnej (1970—1982) przeprowadzono badania na terenie 179 parafii należących do prawie wszystkich polskich diecezji i w jednej polskiej parafii w Chicago, nagrano 13 991 pozycji i zapisano ok. 4000 stron informacji towarzyszących. Książka dzieli się na dwie części: w pierwszej, informacyjnej zostały podane założenia edytorskie i dokumentacja historyczna materiału (J. Stęszewski, ks. B. Bartkowski, ks. K. Mrowiec, J. Bartmiński). W części drugiej pomieszczono materiały muzyczne: śpiewy kościelne i pozakościelne. Przewiduje się wydanie 8 woluminów. Trzeba pogratulować wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego opus canticum religiosarum Poloniae — przede wszystkim Instytutowi Muzykologii Kościelnej KUL — i życzyć, abyśmy nie czekali zbyt długo na pozostałe tomy.

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

ANALECTA CRACOVIENSIA

1989—1990, t. XXI—XXII

Brzegowy T., ks., *Teofania kultu Syjonu*, 155—168; o. Dąbek T., OSB *Eucharystia i Duch Święty*. Więź teologiczno-biblijna, 179—202; Pindel R., ks., *Współtwórczy charakter Wieczery Pańskiej według I Listu do Koryntian*, 271—284.